

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTON ALUEEN RAJANYLITYSPAIKKOJA KOSKEVAN TARTUNTATAUTILAIN 16 §:N MUKAISEN MÄÄRÄYKSEN (ESAVI/22192/2021) KUMOAMINEN

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Aluehallintovirasto on 23.6.2021 antamallaan päätöksellä määrännyt tartuntatautilain 16 §:n nojalla kaikki toimialueellaan sijaitsevien rajanylityspaikkojen kautta riskimaista Suomeen saapuvat henkilöt osallistumaan rajanylityspaikalla maahantulon yhteydessä Helsingin kaupungin, Vantaan kaupungin, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystarkastukseen tai Kymenlaakson sosiaali- ja terveystarkastuksen kuntayhtymän järjestämään terveystarkastukseen yleisvaarallisen covid-19-tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi päätöksessä mainituin poikkeuksin. Määräys on voimassa 24.6.2021 – 31.7.2021.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

MÄÄRÄYS

Aluehallintovirasto kumooa 23.6.2021 antamansa tartuntatautilain 16 §:n mukaisen määräjksen (ESAVI/22192/2021) koskien maahantulijoiden pakollisia terveystarkastuksia toimialueensa rajanylityspaikoilla ajalta 12.7.2021-31.7.2021.

Perustelut

Keskeiset säännökset

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 14 §:n mukaan kunnan on järjestettävä yleisiä rokotuksia ja terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi. Rokotukseen tai terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Tartuntatautilain 15 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto voi määrätä järjestettäväksi toimialueensa jollakin paikkakunnalla tai tietyssä työpaikassa, laitoksessa, kulku-neuvossa tai vastaavassa paikassa oleskeleville terveystarkastuksen, jos tarkastus on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen. Terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Samanaikaisesti pykälän 2 momentin mukaan terveystarkastuksen suorittaa lääkäri tai asianmukaisen koulutuksen saanut muu terveydenhuollon ammattihenkilö lääkärin valvonnassa. Tarkastuksen osana voidaan ottaa välttämättömiä näytteitä ja tehdä muu tutkimus, josta ei aiheudu merkittävää haittaa tutkittavalle.

Tartuntatautilain 16 §:n mukaan aluehallintovirasto voi päättää, että 14 ja 15 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä. Päätös voi kohdistua yksittäiseen tai useaan henkilöön.

Tartuntatautilain 16 §:n 2 momentin mukaan virkasuhteinen kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi tehdä yksittäistä henkilöä koskevan päätöksen pakollisesta terveystarkastuksesta, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä.

Eduskunta on 2.7.2021 hyväksynyt lain tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta (HE 105/2021 vp, EV 117/2021 vp), jolla tartuntatautilakiin on lisätty väliaikaisesti uudet 16 a – 16 g, 87 a ja 89 a pykälät. Edellä mainittua väliaikaissääntelyä koskevan hallituksen esityksen (HE 105/2021 vp) mukaan sääntelyn tavoitteena on vähentää Suomeen rajat ylittävän liikenteen kautta leviäviä covid-19-tartuntoja sekä ehkäistä uusien covid-19-virusmuunnosten leviämistä Suomeen myös tilanteessa, jossa EU:n sisäraja- ja Schengen-sääntelyn perusteella päättyy.

Esityksen mukaan Suomeen saapuvilta henkilöiltä edellytettäisiin luotettavaa todistusta kuuden kuukauden sisällä sairastetusta covid-19-taudista, saadusta hyväksyttävästä covid-19-rokotussarjasta tai ennen Suomeen saapumista tehdystä negatiivisen tuloksen osoittavasta covid-19-testistä. Jos Suomeen saapuvalla henkilöllä ei olisi esittää tällaista todistusta covid-19-taudista, hänen tulisi käydä testissä Suomeen saavuttuaan. Velvoite käydä toisessa covid-19-testissä 72–120 tunnin kuluessa maahan saapumisesta koskisi heitä, joilla olisi covid-19-testitodistus tai jotka kävisivät covid-19-testissa Suomeen saavuttuaan. Lisäksi tartuntatautilaissa säädettäisiin rangaistavaksi se, jos henkilö ei osallistuisi edellä mainittuihin covid-19-testeihin. Lisäksi tartuntatautilakiin lisättäisiin virka-apua täydentävää sääntelyä.

Esityksessä todetaan, että Suomeen kohdistuvan henkilömatkustajaliikenteen lisääntyminen sisä- ja ulkorajaliikenteen rajoitusten päättyessä asettaa haasteita covid-19-tartuntojen torjunnalle rajat ylittävässä liikenteessä. Koska terveydenhuollon kapasiteetti covid-19-testaukseen ja -tartunnan jäljitykseen on Suomessa rajallinen, on välttämätöntä, että mahdollisimman monella Suomeen saapuvalla henkilöllä on mukanaan todis-

tus covid-19-rokotussarjasta, ennakkotestistä tai sairastetusta taudista. Lisäksi tartuntojen tehokas torjunta edellyttää ennakkotestiin tai testiin maahan saapumisen yhteydessä osallistuneiden myöhempää toista testausta maahan saapumisen jälkeen.

Johtopäätös

Aluehallintovirasto toteaa edellä olevan perusteella, että kumoamisen kohteena olevan päätöksen antamisajankohtana ei lainsäädäntöön ole sisällynyt maahantulijoiden terveystarkastuksia tai covid-19-testausta koskevia säännöksiä. Eduskunnan 2.7.2021 hyväksymällä ja 12.7.2021 voimaantulevalla lailla on tartuntatautilakiin lisätty väliaikaisesti 16 a – 16 g, 87 a ja 89 a pykälät, joilla on jatkossa tarkoitus varmistaa maahan saapumiseen liittyvät terveysturvallisuustoimenpiteet. Sääntelyn tavoitteena on vähentää Suomeen rajat ylittävän liikenteen kautta leviäviä covid-19-tartuntoja sekä ehkäistä uusien covid-19-virusmuunnosten leviämistä Suomeen myös tilanteessa, jossa EU:n sisäraja- valvonta Schengen-sääntelyn perusteella päättyy.

Tartuntatautilain 16 pykälän nojalla annettavan päätöksen edellytyksenä on, että päätös on välttämätön. Aluehallintovirasto toteaa, että voimaan tulevan lainsäädännön johdosta ei ole enää välttämätöntä, että maahantulijoiden terveystarkastuksista määrätään aluehallintoviraston päätöksellä. Aluehallintovirasto katsoo, että maahantulijoiden määrääminen terveystarkastukseen 23.6.2021 päätöksessä todetuin tavoin ei ole enää välttämätöntä 12.7.2021 lukien.

Edellä olevan perusteella aluehallintovirasto kumoaa 23.6.2021 antamansa tartuntatautilain 16 §:n mukaisen määräyksen (ESAVI/22192/2021) ajalta 12.7.2021 – 31.7.2021.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 14, 15, 16 ja 16 a – 16 g §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Laura Nikunen, p. 0295 016 000 (vaihde).

johtaja Kristiina Poikajärvi

aluehallintoylilääkäri Laura Nikunen

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 31.7.2021 saakka. Päätöksen nähtävälle asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi.

Tämän päätöksen tiedoksisääntöä katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Etelä-Karjalan sairaanhoitopiiri

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden keskuslaitos

Helsingin kaupunki

Kymenlaakson sairaanhoitopiiri

Kymenlaakson sosiaali- ja terveystieteiden keskuslaitos

Vantaan kaupunki

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueen poliisilaitokset

Rajavartiolaitoksen esikunta, jota pyydetään tiedottamaan päätöksestä Etelä-Suomen rajanylityspaikkoja

Tulli

Finavia Oyj

Helsingin Satama Oy

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Valtioneuvoston kanslian viestintäosasto

Maksutta

Tämä asiakirja ESAVI/24075/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/24075/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Nikunen Laura 08.07.2021 08:17

Ratkaisija Poikajärvi Kristiina 08.07.2021 09:55